

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه الزهرا (سلام الله علیها) شهرستان فاطمه الزهرا (سلام الله علیها)

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان:

چرایی تفاوت ارث زن با مرد از دیدگاه

قرآن و روایات

استاد راهنما

سرکار خانم زهرا جعفری

استاد داور

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر مجتبی نظری

پژوهشگر

الهام شفائی روشنی

شهریور ماه ۱۳۹۷

تحمیدیه:

«الْحَمْدُ لِلَّهِ الْفَاشِي فِي الْخَلْقِ حَمْدُهُ وَالْغَالِبِ جُنْدُهُ وَالْمُتَعَالَى جَدُّهُ أَحْمَدُهُ عَلَى نِعَمِهِ التُّوَامِ وَالْآلَاءِ الْعِظَامِ».

سپاس خداوندی را سزااست که ستایش او در خلق آشکار، و سپاهش پیروز، و بزرگی او والا و بیکرانه است. خدا را برای نعمت های پی در پی، و بخشش های بزرگش ستایش می کنم.^۱

^۱ - نهج البلاغه، خطبه ۱۹۱.

تقدیم به:

این اثر ناچیز را به پیشگاه حضرت حق، آن خالق عقل و وحی که انسان را در پرتو آن دو، از ضلالت و گمراهی بخشید و به سوی خود که مبدء همه خوبی ها و زیبایی ها است رهنمون شد، و به حضور مقدس قائم آل محمد حضرت ولی عصر (عج الله تعالی فرجه الشریف) که همه در انتظار فرج آن یگانه منجی عالم بشریت هستیم تقدیم می نمایم.

تقدیر و تشکر:

پس از حمد و ثنای خداوند متعال و درود فراوان به انبیاء و اوصیاء و ائمه ی معصومین (علیهم السلام)، که همواره از ساحت مقدسشان توفیق و مددی جستیم، حال که تحقیق حاضر به پایان رسیده است لازم می دانم از پدر و مادر خود که زحمات زیادی در تربیت دینی ام کشیده اند و همچنین از همسر فداکارم تشکر و قدردانی می نمایم.

و از زحمات شورای عالی و مدیریت حوزه علمیه ی مراغه و همه اساتید خود به ویژه استاد راهنمای خود سرکار خانم زهرا جعفری و همچنین جناب آقای حجت الإسلام والمسلمین اکبر داننده سپاسگزارم و توفیقات روزافزونشان را از درگاه احدیت مسئلت می نمایم.

پیشنهادهای تحقیق

امید است در پژوهش های آتی بحث چرایی تفاوت ارث زن و مرد از منظر حقوقی مورد

توجه قرار گیرد.

فهرست منابع و مآخذ:

*قرآن.

*نهج البلاغه.

الف: کتب فارسی:

- ۱- احسانی، محمد یاسین، تفاوت دیه زن و مرد از دیدگاه مذاهب اسلامی، قم: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (صلی الله علیه و آله و سلم)، ۱۳۹۵.
- ۲- اسد علیزاده، اکبر، در ساحل اندیشه، قم: مؤسسه امام صادق (علیه السلام)، ۱۳۸۰.
- ۳- انوری، حسن، فرهنگ بزرگ سخن، جلد او ب، تهران: سخن، ۱۳۸۱.
- ۴- بستان، حسین، اسلام و تفاوت های جنسیتی، چاپ دوم، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه و دفتر بانوان وزارت کشور، ۱۳۹۵.
- ۵- بنی هاشمی خمینی، سید محمد حسن، توضیح المسائل مراجع عظام، جلد ۲، قم: دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۷۷.
- ۶- شکری، زهرا، زن در نگاه روشنفکران، قم: طه، ۱۳۸۱.
- ۷- جمعی از خواهران طلبه حوزه های علمیه، زن از دیدگاه ادیان و مکاتب، قم: نصایح، ۱۳۷۹.
- ۸- جوادی آملی، عبدالله، تسنیم، جلد ۱۷، چاپ اول، قم: اسراء، بی تا.

- ۹- _____، زن در آینه جلال و جمال، چاپ اول، قم: اسراء، ۱۳۸۳.
- ۱۰- خمینی، روح الله، تحریرالوسیله، علی، اسلامیف جلد ۲، ۴، چاپ ۲۵، قم: دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، ۱۳۸۸.
- ۱۱- رضایی اصفهانی، محمد علی، شبهات روزآمد، قم: انتشارات پژوهش های تفسیری و علوم قرآن، ۱۳۹۲.
- ۱۲- طباطبایی، محمد حسین، المیزا، جلد ۴، چاپ ۲۴، قم: دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۸۶.
- ۱۳- _____، زن در اسلام، قم: دفتر تنظیم و نشر آثار علامه طباطبایی، ۱۳۸۴.
- ۱۴- علاسوند، فریبا، زن در اسلام، قم: نشر هاجر، ۱۳۹۵.
- ۱۵- قاضی زاهدی، احمد، پرسش های مردم و پاسخ های امام حسن عسکری (علیه السلام)، محمد حسین، رحیمیان، قم: روضع العباس، ۱۳۸۹.
- ۱۶- کریمی، حمید، زن و مرد تشابه یا تساوی یا تناسب، قم: هاجر، ۱۳۹۱.
- ۱۷- مطهری، مرتضی، مجموعه آثار، ج ۱۹، تهران: صدرا، ۱۳۷۸.
- ۱۸- _____، مقام زن، چاپ دهم، تهران: دانشگاه امام صادق (علیه السلام)، ۱۳۸۹.
- ۱۹- مصطفوی نیا، و بصارتی کاظم و داود، مقاله ارث و مبانی تفاوت حقوق مالی او با مرد، فصل نامه علمی تخصصی اندیشه های حقوق عمومی، معرفت حقوقی ۴، شمار دوم، ۱۳۹۲.
- ۲۰- معین، محمد، فرهنگ معین فارسی، جل ۱ و ۴، تهران: نامن، ۱۳۸۴.

۲۱- مکارم شیرازی، ناصر، زن در تفسیر نمونه، سعید، داوودی، اول، قم: انتشارات امام علی بن ابی طالب (علیه السلام)، ۱۳۹۲.

۲۲- نوری همدانی، حسین، جایگاه بانوان در اسلام، قم: انتشارات مهدی موعود (عج الله تعالی فرجه الشریف)، ۱۳۸۳.

۲۳- وحیدی، محمد، فلسفه و اسرار احکام، چاپ ۲، قم: هاجر، ۱۳۸۳.

ب: کتب عربی:

۲۴- ابن منظور، ابوالفضل، لسان العرب، ج ۲، چاپ سوم، بیروت: دارالصادر، ۱۴۱۴ ق.

۲۵- العاملی (شهید ثانی)، شهید زین الدین الجبعی، الروضه البهیة فی شرح اللمعه الدمشقیه، جلد ۳، قم: دارالتفسیر، ۱۳۸۵.

۲۶- حر عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعه، جل ۶ و ۱۵، قم: ذوی القربی، ۱۳۸۷.

۲۷- شیخ صدوق، علل الشرائع، محمد جواد، ذهنی تهرانی، جلد دوم، چاپ ۷، قم: مؤمنین، ۱۳۸۰.

۲۸- _____، عیون اخبار الرضا (علیه السلام)، جلد دوم، قم: علمدار، ۱۳۹۰.

۲۹- عاملی (شهید اول)، محمد بن مکی، اللمعه الدمشقیه، قم: دارالتفسیر، ۱۳۸۵.

۳۰- فراهیدی، خلیل، العین، ج ۸، چاپ دوم، قم: هجرت، ۱۴۱۰ ق.

۳۱- کلینی، محمد بن یعقوب اسحاق، اصول کافی، ج ۷، قم: دارالحدیث، ۱۳۸۷.